

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33908
Nom: Història de les arts gràfiques
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1006 - Grau en Història de l'Art	Facultat de Geografia i Història	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1006 - Grau en Història de l'Art	Art contemporani i mitjans audiovisuals	OPTATIVA

COORDINACIÓ

JEREZ MOLINER ANGEL FELIPE

RESUM

Història de les Arts Gràfiques és una assignatura optativa de quart curs, inclosa en el mòdul de "Art contemporani i mitjans audiovisuals" del Grau d'Història de l'Art. En ella es pretén endinsar l'alumnat en el gust i coneixement d'un conjunt de manifestacions artístiques, el nexa comú és la multiplicitat producte de l'estampació i que tenen a Europa més de cinc segles d'història. Les arts gràfiques, per la seva capacitat d'obtenir imatges o signes repetibles amb exactitud, han estat des dels seus inicis instruments fonamentals per a la transmissió de cultura, vinculant-se a la impremta, la il·lustració gràfica i la tipografia. Progressivament, es van convertir en un mitjà peculiar d'expressió artística a través dels grans mestres del gravat, del cartell "artístic" i amb posterioritat, del disseny gràfic.

CONEXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No són necessaris requisits previs per cursar aquesta assignatura.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1006 - Grau en Història de l'Art

Capacitat d'anàlisi i de síntesi a partir de la informació procedent dels diversos continguts de la història d'art i la seua aplicació en l'activitat professional.

Capacitat per aplicar els coneixements bàsics a futures situacions professionals, mitjançant l'organització i la planificació adequades dels continguts de la història de l'art.

Capacitat per reunir i interpretar dades rellevants i emetre judicis que incloguen una reflexió sobre aspectes de la producció artístiques en les diverses facetes.

Coneixement de la bibliografia actualitzada, anàlisi crítica d'aquesta, i capacitat per realitzar una síntesi a partir d'un posicionament crític.

Saber aplicar els coneixements instrumentals aplicats a la història de l'art per interpretar i manejar gràfics, fotografies, imatge en moviment, informàtica i materials de l'obra d'art.

Saber aplicar una metodologia científica per a qualsevol tipus d'actuació i de decisió en relació amb els coneixements d'història de l'art.

Saber utilitzar els coneixements adquirits en la formulació d'hipòtesi, realització de síntesi i formulació ordenada de conclusions.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. CONCEPTES, NOIONS BÀSIQUES, USOS I TÈCNIQUES DE L'ART GRÀFIC

Coneixement de la terminologia especialitzada. Identificació de les diferents tècniques de l'art gràfic i les seves variants al llarg de la història

2. ELS ORÍGENS I L'EVOLUCIÓ DEL GRAVAT A OCCIDENT

Usos i funcions del gravat. Presentació dels principals mestres del gravat (Dürer, Rembrandt, Callot, Hogart, Piranesi, Goya o Picasso).

3. ALTRES PROCEDIMENTS GRÀFICS DURANT ELS SEGLES XIX I XX.

Progrés de la il·lustració gràfica, el cartell, la tipografia i el disseny gràfic durant el període contemporani. Representants, tipus i estils.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	30,00
Preparació d'activitats d'avaluació	60,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT**CLASSES PRESENCIALS:**

1) Classes teòriques:

En elles el professorat exposarà a l'alumnat els aspectes essencials de la matèria, tractaran de sistematitzar els continguts i proporcionaran i facilitaran bibliografia per a la preparació de l'exàmen.

2) Classes pràctiques:

Realització d'exercicis pràctics dins de les classes presencials establertes al llarg del curs. L'objectiu és ajudar l'alumnat en l'exercici de la lectura, l'anàlisi i la comprensió de les obres o bé, dels treballs publicats que es faciliten en la bibliografia.

PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES:

Realització de lectures aconsellades, consultes de materials a través de l'Aula Virtual i revisió dels continguts impartits en les classes prèvies.

PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS:

Recerca d'informació i elaboració de memòries o treballs seguint unes pautes i una metodologia especialitzada.

TUTORIES:

a) Tutories programades:

L'alumnat podrà assistir a tutories programades pel professorat amb la finalitat d'ampliar aspectes teoricopràctics, en sessions programades fora de l'horari docent.

b) Tutories no programades:

L'alumnat podrà assistir a les hores d'atenció que el professorat tingui establertes per tal de realitzar consultes sobre qualsevol aspecte o dubte relacionat amb l'assignatura.

ACTIVITATS COMPLEMENTARIES:

Dins d'aquest apartat s'inclou l'assistència obligatòria de l'alumnat les activitats organitzades pel professorat de l'assignatura al marge de les classes presencials i que pot consistir en una pràctica de taller o l'assistència a un seminari, exposició o conferència específica. Perquè siga valorada l'activitat, s'haurà de lliurar una memòria sobre l'activitat realitzada. Les característiques i estructura de la memòria es comunicaran a l'alumnat amb la suficient antelació.

AVALUACIÓ

S'avaluarà:

1r El seguiment de la preparació de les classes teòriques i de les classes pràctiques a través d'una o diverses proves de seguiment.

2n L'assistència a les activitats complementàries, a través d'una memòria de les mateixes.

3r La realització d'un treball pràctic individual en el qual s'utilitzin els continguts propis de la matèria.

4t L'examen final, en el qual es valoraran tant l'exposició dels coneixements teòrics adquirits com la seva aplicació pràctica. La qualificació perquè l'examen pugui ser ponderat amb els altres apartats serà d'un mínim de 4 sobre 10.

El percentatge exacte que representa cadascun d'aquests aspectes en la nota final és el següent:

Examen 60%

Proves de seguiment i activitats complementàries 30%

Evaluació de treballs individuals 10%

TOTAL 100%

Per a la segona convocatòria:

Com les proves de seguiment i les activitats complementàries es plantegen com a fórmules d'adquisició progressiva del coneixement, en la segona convocatòria només podran recuperar l'examen, amb l'exigència d'un mínim de 4 sobre 10. El lliurament fora de termini del treball individual tindrà una penalització segons el retard acumulat respecte al termini establert.

BIBLIOGRAFIA

- BARNICOAT, J. Los carteles: su historia y lenguaje. Barcelona: Gustavo Gili, 1995 (1a ed. 1972).
- BLAS BENITO, J.; CIRUELOS, A.; BARRENA FERNÁNDEZ, C. Diccionario del dibujo y la estampa, Madrid: Real Academia de Bellas Artes de San Fernando- Calcografía Nacional, 1996.
- DAWSON, J. (coor.). Guía completa de Grabado e Impresión. Técnicas y materiales. Madrid: Tursen y Hermann Blume, 1996.
- EISENSTEIN, E. La revolución de la imprenta en la edad moderna europea. Madrid: Akal, 1994 (1a ed. 1983).
- IVINS, W. M. Imagen impresa y conocimiento. Barcelona: Gustavo Gili, 1975.
- MELOT, M. et al. El grabado. Historia de un arte. Milán: Skira, 1999.
- RAMIREZ, J. A. Medios de masas e historia del arte. Madrid: Cátedra, 1981.
- RUBIO MARTÍNEZ, M. Ayer y hoy del grabado y sistemas de estampación. Conceptos fundamentales, historia y técnicas. Tarragona: Tarraco, 1979.
- VEGA GONZÁLEZ, J. "El grabador: arte y técnica". En: J. M. Matilla (dir.). La formación del artista: de Leonardo a Picasso. Madrid: Calcografía Nacional, 1989, p. 83-109.
- ALCAIDE, J. L.; PÉREZ ROJAS, J. Arte y propaganda. Carteles de la Universitat de València. Catálogo de exposición. Valencia: UVEG, 2002.
- BLAS BENITO, J. Bibliografía del Arte Gráfico. Madrid: Real Academia de Bellas Artes de San Fernando- Calcografía Nacional, 1994.
- BOZAL, V. La ilustración gráfica del siglo XIX en España. Madrid: Alberto Corazón, 1979.
- CARRETE PARRONDO, J.; CHECA CREMADES, F.; BOZAL, V. El grabado en España (Siglos XV-XVIII). Madrid, Summa Artis, XXXI: Espasa-Calpe, 1987.
- CARRETE PARRONDO, J.; VEGA, J.; BOZAL, V.; FONTBONA, F. El grabado en España (Siglos XIX-XX). Madrid, Summa Artis, XXXII: Espasa-Calpe, 1988.
- CHAMBERLAIN, W. Manual de grabado en madera y técnicas afines. Madrid: Hermann Blume, 1988.
- CHAMBERLAIN, W. Manual del aguafuerte y grabado. Madrid: Hermann Blume, 1995.
- ESTEVE BOTEY, F. El grabado en la ilustración del libro. Las gráficas artísticas y las

- fotomecànica, ed. facsimilar, 2 vols. Madrid: Doce Calles, 1996 (1a ed., 1948).
- ESTEVE BOTEY, F. Historia del Grabado. Barcelona: Labor, 1997 (1a ed., 1935).
 - GALLEGO GALLEGO, A. Historia del grabado en España. Madrid: Cátedra, 1979.
 - GUBERN, R. Medios icónicos de masas. Madrid: Historia 16, 1997.
 - KREJCA, A. Las técnicas del grabado. Madrid: Libsa, 1990.
 - SATUE, E. El diseño gráfico en España. Historia de una forma comunicativa nueva. Madrid: Alianza, 1997.
 - VICARY, R. Manual de Litografía. Madrid: Hermann Blume, 1986.